

KESKKONNAAMET

Karula rahvusparki, Karula loodusala ja Karula linnuala kaitsekorralduskava koostamise külastuskorralduse ja keskkonnahariduse töögrupi koosolek

PROTOKOLL

Ähijärve, 27.09.2018

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

Algus kell 09.00, lõpp kell 12.00

Juhataja: Kadri Kuusksalu
Protokollija: Helen Kivisild
Osalejad: nimekiri esitatud protokollis lisas 1

Päevakord:

- Külastuskorralduse ja keskkonnahariduse hindamise süsteemi loomine.

Arutelu:

Lisas 2 on esitatud koosolekul koostatud tabel kaitsekorralduse hindamise kohta, kus on esitatud koosolekul tehtud otsused kasutatavate indikaatorite, kriteeriumite ja oodatavate tulemuste kohta.

M. Urbanik: Karula rahvusparkis käib tornis umbes 4000-4500 inimest aastas, ühe külastuse hind on puidust tornil suhteliselt kõrge, metallist torni külastuse hind tuleb odavam. Kuigi metallist torn maksab 2 korda rohkem, kestab see 3 korda kauem võrreldes puidust torniga.

Suured Karula rahvusparki üldinfoga infotahvlite asukohad: Mäekonnu, Mähkli, Peräjärve, Haabsaare, Rebasemõisa, Kolski, Kivi, Koobasaare, Silla, Kaikamäe, Saru rist (2 tahvlit), Lüllemäe, Ähijärve (bussipeatus ja parklas 2 tk). Kõik infotahvlid on seotud radadega va Haabsaares. Kõik on endiselt asjakohased ja vajalikud, võib-olla on üleliigne vaid tahvel Sillal.

M. Urbanik: suur infotahvel maksab umbes 300 € ja kestab umbes 4 aastat.

E. Laidma: mille alusel tehakse otsus, kui infotahvel on vananenud, kas uuendada või mitte?

M. Urbanik: populaarsematel kohtadel asendatakse, lisaks jääb nendesse kohtadesse, kus Keskkonnaamet nõuab ja on vajalik.

K. Preismann: kas ei häiri, kui matkarada läheb läbi sihtkaitsevööndist? Liiga palju radasid on tehtud läbi SKV-de. Plaagilt Lauksillale varem oli rada väiksem, nüüd on lahti lõigatud ja autoga läbitav.

M. Urbanik: praegu kasutavad seda seenelised, marjulised – koormus pole suur. Sitiksaare tee – kui oli kinni, soovisid just kohalikud, et see lahti tehtaks.

E. Laidma: teede teema selgub teede inventuurist.

L. Freiberg: peaks mingi otsuse vastu võtma, millised teed on autoga läbimatud, kuid võivad olla kasutusel jalgrattaradadena ja jalgteedena. Keskkonnaamet teeb selle lähtuvalt teede inventuuri tulemustest, lähtuvalt kaitsekorralduskavast.

K. Preismann: vaja oleks otsustada ja et Keskkonnaametil oleks nägemus, millised teed on milleks vajalikud.

E. Laidma: eks selles lähtutakse põhimõttest, et kui on kasutatav maja, siis sinna juurde peab minema ka tee.

K. Preismann: surve rahvusparki seenemetsadele suureneb, sest ümbruskaudseid metsasid jääb järjest vähemaks.

M. Urbanik: külastuskeskuse maja laastukatus on kestnud 12 aastat ja praegu jookseb läbi. 1999 sügisel tehti väliekspositsiooni laastukatus kestvuskatsena, väliekspositsioon ise on tehtud ühe Keskkonnaameti kultuuripärandi koolituste raames.

Külastuskeskuse külastajate arv indikaatorina 3500-6000 külastajat aastas.

K. Preismann: arvestada tuleb ka kohalike elanike taluvuspiiriga, et kohalikel oleks hea siin elada.

K. Kuusksalu: ehk tuleb ka küsitluse kaudu välja, mida inimesed sellest arvavad.

K. Preismann: teede kaardistamine 2003. aastal – eesmärk oli kaardistada vanad teed, et planeerida matkaradasid. Life projekti raames tehti omal ajal pikk matkarada.

K. Kuusksalu: kas peaks kajastama loendurite andmeid indikaatorina?

M. Urbanik: Ähijärve lõkkekohas käib 8000-9000 inimest aastas, see on ka kõige populaarsem koht ujumiseks. Pikka matkarada kasutatakse järjest rohkem, ei pea isegi niitma nii tihedalt, rada on suvel kogu aeg ette sõtkunud. Aga aastate jooksul objektide kasutatavus muutub. Plaagi lõkkekohas pole külastajate arv suuremaks läinud, kuigi tee on tehtud paremaks. Kui objektiivselt vaadata, pole kogu rahvuspargis külastatavus suurenenud. Hindame rahvuspargi külastatavuseks aastas 30 000-40 000 külastajat.

E. Laidma: kas on võrdlust teiste rahvusparkidega? Kui külastatavus ei suurene, kellele me tahame kahte vaatetorni? Praegu luuakse ka uus rahvuspark Alutagusele, et elavdada piirkonda, sest rahvuspark on siiski kui piirkonna esindusala.

K. Preismann: kuna väärtuseks on ka inimesed, kes siin elavad, tuleb mitme eesmärgi vahel leida tasakaal.

K. Kuusksalu: mulle tundub, et teised rahvuspargid on rohkem pildil kui Karula. Eks teistel on kas meri või Soomaa puhul üleujutus ja sellega seotud turismiväljundid.

M. Urbanik: inimesed, kes tuleva Pärnust Luhasoosse, pole kuulnudki Karula rahvuspargist. RMK eelistab rahastamisel objekte, kus on suurem külastatavus.

L. Freiberg: on osad RMK hallatavad objektid, mis pole mõõdetavad külastajate arvuga, vaid on põhjendatud kaitseala väärtuste tutvustamiseks. Sellel teemal oleks vaja Keskkonnaameti ja RMK koostööd ning ühist otsustamist.

K. Preismann: Tarupettäi peaks ilmuma vähemalt 4 korda aastas. Kui vaadata, millistest väärtustest peaks inimesi teavitama, siis 2 numbriga ei tee seda tööd ära. Kahte numbrisse mahuvad vaid päevakajalised asjad. Varem anti välja ka 4 korda aastas ilma projekti toeta.

K. Kuusksalu: õppeprogrammide arv jääb indikaatorina samaks võrreldavalt eelmiste aastatega. **Helen teeb selles osas eelnevate aastate kokkuvõtte ja kaalutlused oodatavateks tulemusteks.** Kaitseväärtusteateiste väljandmine – milline võiks olla maht?

L. Freiberg: kaitseväärtusteateisi on hea anda uutele elanikele, et nad oskaks väärtustada seda, mille omanikud nad on. Teateisi on vaja teha kokku 80, 30 on tehtud varasemast ajast, 50 on vaja juurde teha.

E. Laidma: tegevusena läheb tabelisse kirja: kaitseväärtusteateiste töö korraldamine, eesmärk oleks töö sisse tellida. Talu vaadatakse tervikuna, vaadatakse hooneid koos maastiku ja liikidega. Kas poleks võimalik kasutada tudengeid?

K. Preismann: kui sa piirkonda ei tunne, pole võimalik seda tööd teha ega seetõttu ka tudengeid kasutada. Päriskeruline on leida uuringu tekstidest andmeid, sest talusid pole ju nimetatud.

L. Freiberg: tudengeid oleks võimalik kasutada tehniliseks tööks, kuid keegi peaks suutma nende töö kriitiliselt pärast üle vaadata. Mõnede talukohtade kohta on neid lihtne teha, näitseks kui inimesel pole maad. Kuid miljöõ ja maastiku teadmise võiks talle anda. Praegustest teatistest on see osa võimalik võtta, ei pea alustama päris algusest.

E. Laidma: kaitseväärtusteatiste töö on teostatav ja tellitav, kui mõtleme, et 50 tk on vaja juurde teha. Vaja on võtta ette kinnistu, vaadata üle väärtused ja kirjeldada (kui on uus ja originaalne väärtus, mida pole varem kirjeldatud). See peaks olema üks töö ühelt pakkujalt, pikemaajaline projekt, mis on jagatud etappideks.

K. Kuusksalu: AS Kobras esitatud kaardil on 31 välispiiri tähist, nad teevad ettepaneku, et 10 tk võiks juurde panna; vöönditähiseid on 27. SKV piire ei tähistata kõiki, see oleks liiga suur sildistamine, risustaks maastikku ja teeks tähistamise keerukamaks.

K. Preismann: *(Matkaradade ja vaadete kaardil on AS-i Kobras poolt kaardistatud sulglohud.)* Kas ei peaks siis lisama kaardile ka uhtorge? Maastikuvormide kaart võiks olla eraldi kaart, kuid seal peaks siis olema ka oosid, mõhnad, kuplid jm. Kui sulglohud eraldi välja tuua, tundub, nagu oleks need eriliselt tähtsad väärtused.

Otsus: võtame matkaradade kaardilt sulglohud ära. Maastiku peatükki tehakse uus kaart erinevate pinnavormidega.

Märgistamine: Äestamise soo juures peaks olema liikumiskiirangu sildid.

K. Preismann: üle vaadata Rebäse skv juures – kui on liikumiskiirang, peaks olema kaardil sedasi märgitud. Kui pole liikumiskiirangut, oleks vaja ära võtta postid, mitte asendada.

M. Urbanik: meil on SKV-sid nii palju, kui pole liikumiskiirangut, pole põhjust silte panna.

K. Kuusksalu: kas keegi teab täpsemalt, milleks on Ähijärve lõunapoolsel veepeeglil liikumiskeeld?

M. Urbanik: tuleks välja mõelda, kuidas see looduses veepeeglil tähistada – poidega?

K. Kuusksalu: vaja on veel RMK-ga läbi rääkida nende plaanid ja meie soovid seoses objektide rekonstrueerimisega.

(allkiri)

Kadri Kuusksalu
koosoleku juhataja

(allkiri)

Helen Kivisild
koosoleku protokollija

Lisa 1 Osalejate nimekiri

KARULA KAITSEKORRALDUSKAVA

KESKKONNAHARIDUSE JA

KÜLASTUSKORRALDUSE TÖÖRÜHMA KOOSOLEK

27.09.2018

1. Helen Liivisild Keskkonnaamet Liivisild.
2. Kadri Kuuskoski Kaitsekeskus.
3. Mati Leelanik RMK
4. Kaili Prusmann KKA
5. Väike Ragnar Valgusa Omavalitsus Liiv
6. Eleri Laidma KeA Laidma
7. Liisa Freiberg KeA
8. Merike Tsinnur RMK Tsinnur

Lisa 2 Külastuskorralduse ja keskkonnahariduse tulemuslikkuse hindamise süsteem

	Indikaator	Kriteerium	Tulemus
Külastuskorraldus	Õppe- ja matkarajad	Õppe- ja matkaradade arv	5
	Rattarajad	Rattaradade arv	2
	Lõkkekohad, telkimisalad	Lõkkekohtade ja telkimisalade arv	Karula rahvuspargis on 10 lõkkekohta (millest 7 telkimisvõimalusega), Suuremäe telkimisala ja Kivi metsaonn
	Vaatetornid	Vaatetornide arv	2
Keskkonnaharidus	Karula rahvusparki tutvustavad infotahvlid	Infotahvlite arv	15
	Külastuskeskus	Külastajate arv	Külastuskeskust külastab aastas ligikaudu 3500-6000 inimest
	Külastuskeskuse õppeklassi inventar ja õppevahendid	Külastuskeskuse õppeklassi inventar ja õppevahendid on uuendatud	Jah
	Külastuskeskuse õppeklassi ekspositsioon	Külastuskeskuse õppeklassi ekspositsioon on uuendatud	Jah
	Külastuskeskuse aidas asuv püsiekspositsioon	Külastuskeskuse aidas asuv püsiekspositsioon on täiendatud	Jah
	Külastuskeskuse väliekspositsioon	Külastuskeskuse väliekspositsioon on uuendatud	Jah
	Tarupettäi ilmumine	Väljaannete arv	Aastas ilmub 4 Tarupettäi väljaannet
	Karula rahvuspargis toimunud õppeprogrammid	Toimunud koolituste ja osavõtjate arv	Aastas toimub keskmiselt ...-... koolitust, millest võtab osa ligikaudu ...-... inimest
	Kaitseväärtusteatised	Koostatud kaitseväärtusteatisete arv	50
	<i>Junior Ranger</i> programm	Korraldatud seminaride arv	Aastas toimub 3 <i>Junior Ranger</i> seminari
Piiri- ja vöönditähised	Välispiiri tähised	Välispiiri tähiste arv	41
	Vöönditähised	Vöönditähiste arv	27

